

Současní řezbáři na Slovácku

Zdeněk Halík, řezbář z Boršic u Blatnice

Tomáš Gronský

Zdeněk Halík se narodil 3. května 1994 v Uherském Hradišti, obci, kde žije od nejútlejšího dětství až dosud, jsou Boršice u Blatnice.

Zdeněk Halík s reliéfem Sv. Antoníček, lipové dřevo, 2013, 26 x 34,5 cm

Své jméno dostal po otci, povoláním strojním klempíři, maminka Jana pracuje jako vedoucí jídelny v místní mateřské škole. V Boršicích také chodil v letech 2001–2006 do prvních pěti tříd zdejší základní školy, poté pokračoval na ZŠ a ZUŠ Dolní Němčí (2006–2010). Následně absolvoval Střední školu nábytkářskou a obchodní v Bystřici pod Hostýnem, obor uměleckořemeslné zpracování dřeva, práce truhlářské (2010–2014).

Další etapu svého života okomentoval takto: „Pak jsem šel na Mendlovu univerzitu do Brna na obor Stavby na bázi dřeva, ale studoval jsem ho jenom rok a půl. Pořád mě to tahalo k tomu nábytku. (...) Začal jsem pracovat jako stolař ve firmě BDI v Uherském Brodě, kde jsme vyráběli luxusní nábytek. Před dvěma lety jsem odešel do firmy EFF v Uherském Brodě. Dělán tam konstruktéra do technické přípravy výroby, překresluji nákresy luxusního nábytku od architekta do výrobní dokumentace.“

V rodině pana Halíka byl stolařem už jeho praděda Josef Huráb. Vyráběl truhly, rakve, včelí úly, nábytek do domu i vybavení kostela. U Zdeňka se probudila láska ke dřevu v 12–13 letech: „Jedno odpoledne

jsem šel do dílny, vzal jsem trnkový špalek z pálenice a upnul jsem ho do hoblice po pradědečkovi. Začal jsem do toho špalku bušit stolářským dlátem a vypadla mi z toho sova. Řekl jsem si, to je paráda, to se mi líbí, že něco takového člověk dokáže udělat.“

Nadchlo ho to do té míry, že začal shromažďovat informace o řezbářích. Samozřejmě se dozvěděl i o věhlasném strážnickém Františku Gajdovi. Někdy v roce 2007 nebo 2008 řezbáře navštívil: „Pan Gajda mě vzal do sklepa, ukazoval mi svoje věci, co tam měl. Poukazoval jsem mu svoje věci. On do nich začal řezat dlátkem. Paní Gajdová ho hned bouchla po prstech: „Nech mu to, řekla, takto to chtěl, tak mu do toho neřež.““

Ke Gajdově rodině ještě dodal: „Já už jsem je vlastně bral, dalo by se říct, jako dědečka s babičkou. Jednou za půl roku jsem donesl ukázat, co jsem vyřezal, oni mi k tomu něco řekli, a pak jsme vždycky povykládali.“

Další velice důležitou osobou na Zdeňkově řezbářské cestě byl jeho mistr ve zmíněné střední škole, Radek Pluháček. Vedl řezbářský kroužek. Sprátelili se již ve škole, mistr ho často brával na různá studentská řezbářská symposia (Bystřice pod Hostýnem, Praha, Rataje nad Sázavou), kde mohl mladý Halík předvést svůj talent. Vysokou úroveň měl dle Zdeňkových slov také tamní výtvarný kroužek, vedený Kateřinou Valterovou. V něm se zase seznámil s kreslením, sochařskou technologií, tvorbou modelů z hlíny, jež někdy u větších řezeb používá dodnes.

Co se týká materiálu, nejraději řeže do lípy a dubu. Občas pracuje i s topolem, smrkem, ořešákem či švestkou. Při povrchové úpravě svých výtvorů používá různé oleje, lazury, pigmentové nátěry. S úsměvem tvrdí, že nejlepší nápady přicházejí o půl jedenácté večer při půllitru zeleného čaje a poslechu moderní i vážné muziky. Pak jen stačí vzít tužku, zachytit je na papír a prostřednictvím dlát je přenést do dřeva.

O pracovních nástrojích mi Zdeněk Halík sdělil toto: „První dlátka Mameli jsem koupil v Hradišti v Uměleckých potřebách. Další byly Ebony, na ten začátek to bylo dobré. Potom jsem začal kupovat Meszároše a Pfeily, které jsou úplně top. To pak dlátlo zvoní jak zvon, ale zase jsou dražší. Na symposiu jsem dostal jedno dlátko značky Narex. Nejdražší je ale pro mě dlátlo Věčko, které jsem si koupil od pana Gajdy. Paní Gajdová mi o něm řekla: „Zdeňku, to

je jeho nejoblíbenější dlátko, s tím dělával i podpisy, všecko. Toho si velice váž: „A já si toho skutečně vážím a dělám s ním řezby velmi rád. A taky se s ním podepisuji.“

I když je Zdeněk Halík mladý řezbář, za deset let dokázal vytvořit desítky děl se světými i náboženskými motivy, které dělají radost lidem hlavně v soukromí, a to nejenom u nás, ale také v zahraničí (Slovensko, Rakousko, USA). Kromě zvířat – třímetrového medvěda, páva, želvy, sovy, mořského koníka, krokodýla, jelena či kobry – zhotovil i různé pohádkové a exotické bytosti, např. vodníky, domeček víly, Pinocchia, klauna, poutníka, gejšu nebo Budhu. Mezi zajímavé zakázky patřily též tři klátové včelí úly, jeden z nich se nachází v muzeu v Hluku. Ve volném prostoru je z Halíkových prací k vidění třeba dvoumetrová socha s názvem Rodina (v Blatničce, za budovou firmy Tradice Slovácka). Z náboženských motivů dělá řezbář na přání

Madona s dítětem, lipové dřevo, 2015, 53,5 x 41 cm. Fota: autor

často Svatou rodinu v reliéfním provedení, příp. církevní stavby, kupř. kapličku v Louce, kapli ve Velkých Bílovicích, Svatý Antoníček. Vyřezal rovněž sv. Ambrože, sv. Martina, Pannu Marii Hostýnskou nebo Pannu Marii s dítětem. Z krucifixů si nejlépe cení kopie kříže amerického vojenského kaplana s českými kořeny Emila Kapauna, kterému byl udělen titul služebník Boží – první stupeň k možnému blahověčení. Toto dílo vytvořil Z. Halík pro výstavu Katolická církev a republika – 100 let, která se minulý rok konala na Velehradě.